

Hospodářská komora
České republiky

Konfederace zaměstnavatelských
a podnikatelských svazů České republiky

Svaz průmyslu a dopravy
České republiky

Stanovisko

podnikatelských a zaměstnavatelských organizací ČR k podpoře podnikatelského vzdělávání

- Firmy v ČR dlouhodobě pociťují **nedostatek technicky vzdělaných vysokoškoláků, středoškoláků i učňů**, což pro českou ekonomiku, která je v rámci EU ekonomikou nejvíce závislou na průmyslu, může mít do budoucna velice negativní důsledky. Česká ekonomika je založena na schopnosti rychlého a efektivního přenosu znalostí do praxe a kvalitních dovednostech.
- Snahou podnikatelských a zaměstnavatelských organizací ČR je **podpořit zlepšení výuky na všech stupních vzdělávání, zejména pak v oblasti odborného technického vzdělávání**. Cílem je, aby školní systém ČR produkoval komplexně připravené absolventy, kteří kromě odbornosti budou mít osvojené i průřezové kompetence, tedy komunikační, jazykové, digitální a projektové dovednosti.
- **Podnikatelské a zaměstnavatelské organizace České republiky podporují vládu ČR v její snaze zvýšit kvalitu vzdělávání a rozvíjet podnikatelského vzdělávání**. Kvalitní příprava studentů je základním předpokladem pro budoucí konkurenceschopnost ČR a jedná se tudíž o zcela zásadní téma. Ekonomika ČR je momentálně sice v dobré kondici, nicméně kvalitní vzdělání by ekonomický růst ještě více podpořilo a pomohlo by reagovat na obecně vysokou nezaměstnanost mladých lidí.
- Snahy o podporu podnikatelského vzdělávání by se neměly limitovat pouze na střední a vysoké školy. K úspěšnému zakotvení principů podnikatelského a technického vzdělávání **je zapotřebí se zaměřit již na žáky základních škol**, například formou technické výchovy a polytechnických předmětů.
- Cílem podnikatelského vzdělávání by měla být **podpora podnikatelského myšlení** absolventů, kteří budou připraveni vstoupit na trh práce jako podnikatelé či živnostníci. Budeme podporovat takové dovednosti, které budou rozvíjet schopnosti pro absolventy stát se zaměstnavateli K lepšímu rozvoji podnikatelského vzdělávání **je klíčové lepší propojení podnikatelské a akademické sféry**. Podnikatelské a zaměstnavatelské

organizace ČR vidí řešení připravenosti na podnikání a profesní dráhu ve **zvýšení podílu odborné praxe ve výuce a v užší a intenzivnější spolupráci škol se zaměstnavatelskou sférou. Kvalitní odborná příprava umožňuje účinně naplňovat očekávání zaměstnavatelů nejen** z pohledu odbornosti, ale také např. v oblasti rozvoje osobnosti, přístupu k práci nebo zodpovědnosti za vlastní výkon. Nicméně v současné době není propojení mezi soukromým a akademickým sektorem dostačující. Z tohoto důvodu by bylo vhodné jasné rozdělení odpovědnosti ze strany přípravy budoucích absolventů v rámci jejich formálního vzdělávání (žák/rodič/škola/firma).

- Cílem vlády ČR by mělo být **vhodnými nástroji vytvořit podmínky pro větší spolupráci firem a škol**. Podnikatelský sektor kladně hodnotí zavedení daňových odpočtů na investice zaměstnavatelů do vzdělávání, stejně jako zveřejnění vzorové smlouvy mezi firmou a žákem, nicméně **potřeba je realizovat i další opatření**.
- Jedním z nich je například **realizace praktické výuky v reálném pracovním prostředí**. Podnikatelské a zaměstnavatelské organizace ČR podporují co nejvyšší možné zapojení žáků a studentů do praxe na reálných pracovištích v prostředí firem.
- Pro zkvalitnění podnikatelského vzdělávání je zapotřebí mít dobře připravené pedagogy, kteří by měli žákům předat co nejvyšší množství zkušeností z praxe. Důležitým podpůrným nástrojem by mohla být **povinnost pro odborné učitele zvyšovat si své znalosti stážemi ve firmách**, což by vedlo k zatraktivnění výuky pro žáky.
- Podnikatelské organizace a zaměstnavatelé očekávají, že školy absolventy připraví pro široký odborný základ s možností zapracování na konkrétní pozici, kterou zaměstnavatelé na trhu práce nabízejí. V tomto ohledu by bylo vhodné zavést **system, kdy by stát dodával krajům data o tom, jaká struktura požadavků trhu práce se dá v regionech očekávat v horizontu 4-5 let, kdy budou žáci školy opouštět**. Takové operativní plánování již funguje v ostatních zemích, např. Německu, či Rakousku.
- Podnikatelské a zaměstnavatelské organizace vyzývají školy a vzdělávací instituce k větší otevřenosti a **spolupráci se soukromým sektorem na tvorbě vzdělávacích programů**. Z důvodu nedostatku kvalifikovaných absolventů se někteří zaměstnavatelé rozhodli vytvořit vlastní firemní školy, nicméně lepší spolupráce soukromého a vzdělávacího sektoru, krajů i sociálních partnerů by do budoucna mohla pomoci podobnému nedostatku kvalifikované pracovní síly předejít.
- Kromě výše uvedených principů **je k dlouhodobému uplatnění na trhu práce potřeba uplatňovat principy celoživotního vzdělávání**. Vyváženost přístupu vzdělávání z dlouhodobého a krátkodobého hlediska je zásadní v kontextu rychle se měnících

požadavků trhu práce a tím i uplatnitelnosti pracovní síly. Je nezbytné rozvíjet mechanismy, které potenciální pracovní síle umožní převzít individuální odpovědnost každého jedince a zároveň pomohou na tyto změny lépe reagovat a doplňovat si své vzdělávání a svou kvalifikaci.

- **Výuka k rozvoji podnikavosti je důležitá na všech úrovních vzdělávání,** specificky na středních odborných školách i učilištích, zejména využitím výuky finanční gramotnosti nebo principů tzv. fiktivních firem.
- **České podnikatelské a zaměstnavatelské organizace vyzývají vládu ČR, aby výše uvedené připomínky vzala na vědomí a zohlednila je při vytváření legislativního rámce vzdělávání ČR.**